

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisorile nefrancațe se refuză. —
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Discursul M. S. Regelui Ferdinand I la ospațul intrării în Capitală

Per aspera ad astra, glăsuiește o veche deivă ce cu drept cuvânt se potrivește cu vremurile din urmă. Au trecut doi ani de când, copleșiți de forțe mult superioare, am fost siliți să părăsim capitala țării și o mare și bogată parte a teritoriului nostru în mâinile unui vrăjmas care a vrut să ne pedepsească printr-o armă sașă împotriva lui, împins de un ideal care nu putea fi împlinit decât prin luptă și prin sânge.

Am trăit în acest răstimp clipe de mare mullumire sufletescă, când viziile noastre ostose au fost piept unii vrăjmas puternic și frumos, când pe munții Moldovei și pe malul Siretului au învâtat pe oștrile tatonce care pe aici nu se trece. Rămăși singuri în urma evenimentelor dela vecinul nostru, am fost siliți și noi să ne supunem pentru un timp unei forțe mai tari și a armat o specie de durere de suferințe și de chinuri suferite pentru Mine și pentru poporul Meu. În aceste timpuri am avut o mângâiere din cele mai duioase care M'a susținut și a mi-o oferit înima și mintea Mea, spre a fi mereu credincios hotărârii ce luasem în August 1916, că nu voi încetă de a mă împotrivi unei situații impuse până ce nu vom căpăta ce era dreptul nostru sfânt, ce era înscris în cartea neamului acestuia iubit de Dumnezeu. Mângâierea aceasta, și totodată un îndemn tare, era iubirea poporului Meu și credința ce împreună cu Mine însușește marea masă a supușilor Mei iubii în dreptatea cauzei noastre, credință mai tare ca orice vrăjmas și care biruiește toate obstacolele și deschide ușa unui viitor mai bun.

Prin luptele crâncene, prin vitejia ostașului român, armata o binemeritată dela patrie, prin demnitatea lui în zilele de grea încercare prin încrederea în viitorul țării, poporul Meu a câștigat stîmna lumii întregi, iar pentru Mine și pentru Casa Mea a isorât din bucuria o legătură care n-ă uita sufletul cu sufletul supușilor Mei, cum mai tare nu se poate închipui.

În aceste momente am înțeles înima poporului român, am cunoscut puterea lui de rezistență și toate însușirile lui cari l'au permis să-și păstreze naționalitatea în cursul veacurilor cu toate vremurile grele ce soarta îl rezervase. În aceste momente am câștigat convingerea, că țalpa țării, țărânul român și toți acela cari muncesc și cari cu brațul și sângele lor aparau pământul strămoșesc cu vitejia strămoșescă, merita o soliditate deosebită și că în proprietărea țărânului este răsplata bine meritată pentru jertfele ce a depus pe altarul țării.

Când am luat moștenirea întemeietorului României moderne am făgăduit înaintea reprezentanților Națiunii că voi fi bun român. Cred că m'am ținut de cuvânt. Grele au fost timpurile, mari au fost jertfele, dar strălucită este răsplata, și astăzi pot spune cu truntea senină: fața de Dumnezeu și fața de poporul meu am conștiința curată.

Per aspera ad astra. După zilele negre de restricție, după luni de grele încercări, a răsărit soarele asupra zilei de bucurie, când puteam culege roadele încrederei noastre prin noi înșine în trănicia Neamului Românesc. Ceeace strămoșii au visat, ideea pentru care generațiile trecute au suferit și au lăcut, idealul pentru care toată suferința românească a nădăduit, iar ostașii noștri și-au varsat sângele, azi a devenit fapt împlinit. Azi Mama României poate strănge de toți copiii iarăși la sinul ei. Basarabia și Bucovina, cele două fise rapite, s'au întors una după alta în casa părintească, iar Ardealul, frumosul leagăn al poporului român de unde au descălecat înfruntării Voevozi ai Țărilor românești, au votat azi la Alba-Iulia unirea cu Regatul Român. Saluțând printre noi pe solii din țările românești care ni au adus din partea fraților lor aceste bune vestiri, să-Mi fie îngăduit să aduc prinsoș Mea de adăncă și neperitoare recunoștință poporului Meu și tuturor bărbaiților cu iubire de neam cari cu patriotismul lor cald, cu sfatul lor chibzuit, cu voința lor nestrămutată. M'au ajutat pe Mine și pe Țară să putem înfrunți visul nostru secular.

Să unim deci sufletele noastre, să unim toate puterile noastre, închinând toate energiile binelui oștesc, ca să putem face față unui viitor strălucit, care se deschide înaintea privirilor noastre, întemeiat pe baze sănătoșe și democratice. Binecuvântarea generațiunilor viitoare va fi răsplata noastră neperitoare.

Și acum, în această zi măreată, să unim glasurile noastre și să strigăm din adăncurile sufletului: Trăiască scumpa noastră Românie întregită și de-a pururea nedesprăjită!

Adresându-se apoi către reprezentanții aliaților noștri, prezenți la ospăț, li-a spus următoarele:

Să-Mi fie îngăduit ca în aceste zile de veselie pentru țara Mea să Mă adresez reprezentanților țărilor aliate. Sânt interpretul fidel al poporului Meu arătând astăzi via Mea recunoștință pentru sprijinul statornic și eficace, pe care România l'a găsit alături de ei, în zilele de bucurie, ca și în cele de dezastru.

Dumneavoastră, domnii, ați trăit aceste ceasuri și ați împărțit sentimentele noastre, dându-ne neconținut mărturia unei sincere prietenii și o înțăritoare prietenie care a contribuit să strângă și mai tare legăturile care unesc țara Mea cu puterile înțelegerii.

Niciodată România nu va putea să uite marile servicii cari i-au fost aduse de misiunile militare cari au creat o fraternitate de arme, care e cu atât mai tare, cu cât a fost cimentată de sângele nobil al fiilor Franței, cari au luptat și au murit pentru cauza comună alături de camarazii lor români. Neperitoare va rămânea amintirea îngrijirilor date din belșug de medicii, infirmierile și infirmieri francezi, englezi și americani; amintirea

lor va rămânea de-apururea întipărită în inima celor pe cari i-au îngrijit cu un devotament și un eroism admirabil și ne vom aduce aminte totdeauna, că un mare număr de răniți și bolnavi au fost salvați de către acești îngeri ai Milei.

Dar recunoștința noastră se îndreaptă înainte de toate spre vitezele armate aliate, care prin victoria lor, în care am avut totdeauna o credință neclintită, au asigurat triumful dreptului și al justiției, triumf care pentru țara mea se preface în uniunea tuturor Românilor.

Cu aceste sentimente de recunoștință și de sinceră prietenie ridic păharul Meu în sălăutul Șefilor de Stat ai țărilor aliate.

Înalta stăpânire națională în Sibiu

Potrivit hotărârii Marelui Sfat național Român, luată în cetatea veșnicei noastre biruinți, membrii Consiliului dirigent au sosit deja în orașul nostru pentru a lua stăpânirea asupra teritoriilor locuite de români.

Salutăm cu adănc respect pe distinșii fruntași ai neamului, și le dorim muncă rodnică și binecuvântată în slujba pentru binele neamului și prosperarea României mari.

Redacția.

Tot cei vechi

(x) Învinșii dela Budapesta, sbumăiați de gânduri negre, s'au hotărât să întâmpine, cu avântul cunoscut al rasei, pe copiii Franței victorioase și să-i găzduiească darnic între zidurile capitalei, câtă vreme va dura ocupațiunea militară a înțelegerii.

Îndrăzneți cum sânt, din fire și din nărav, patrioții n'au întârziat d'a se însinua soldaților francezi, spunându-le, că nu sânt considerăți ca armată de ocupațiune, ci ca prea iubiiți oșpești și tot odată membri ai celei mai glorioase și mai nobile națiuni de pe rotogolul pământului. Dela acești «oșpești» așteptați națunea maghiară să pună o vorbă bună și deciziatoare pentru dansa la cei de acasă, din Franța.

Statele europene vor uita poate, — așa gândesc patrioții, — că marile războaie se începuse la adeca mai mult pentru interese maghiare, și că expediția uriașă avea să se sfârșească pentru Ungaria cu ruperea unor «fășii» de pământ, sub titlul de «rectificare a granițelor» spre Sărbia și România.

Slabi observatori ai modului de gândire european, ungrii d-lui Jász speră că, îndărjindu-se în fraze poetice, se vor pune bine pe lângă francezul atât de echilibrat și l'vor încrămeni.

Ei speră să înduioșeze și să ademenască părerile apusului.

Ei cred, să dărâme în câteva clipe semnul, cu care lumea cultă i-a înfierat atunci, când li-a zis: *Voi, maghiarii, v'ați dovedit absolut nepuținători de a cărmi un stat cu mai multe limbi.*

«Oameni, de o silnicie năpraznică, au reușit prin politica lor să înstrăineze de «patria ungară» pe toate fostele naționalități, iar astăzi îndreptelează rușă, cu dor fierbinte către militarii francezi, și le strigă în limbă romanică: «Nos frontières sont en proie à la rapacité d'ennemis que nous n'avons pas rencontrés sur le champs de bataille et qui veulent démembrer notre pays».

Pe românește, tot în limbă romanică:

«Frontierele noastre sânt pradă a lăcomiei (!) dușmanilor, pe cari nu i-am întâlnit pe câmpul de luptă, și cari voiesc să ne sfășie țara».

Așa scriu aceia, cari știu exact ce au pățit la Belgradul sârbesc, și cari își aduc foarte bine aminte de regimentele școlilor și hovezilor puși pe fugă de oastea română...

Dar, continuarea acestei invocațiuni se desface tot mai frumos:

«François! Mais jetez un coup d'oeil autour de vous ici à Budapest et en province; votre esprit est encore sous l'impression des calamités et des menaces que vous avez entendues contre nous, tenez compte de

vos experiences et de vos impressions personnelles faites et ressenties sur place, et répondez vous à vous mêmes et non a nous, répondez vous à vous à cette question: Avez vous le sentiment d'être chez un peuple barbare?

«Francezi!»

Priviți în jurul vostru aici, în Budapesta, și în provincie, spiritul vostru se află încă sub impresia calomniilor (?) și minciunilor (?) ce vi s-au spus în contra noastră; dați-vă seamă de experiențele și impresiunile voastre personale, *dela fața locului*, și răspundeți-le vă nu nouă, ci vouă, răspundeți-le la întrebarea aceasta: Aveți voi sentimentul că ungurii sânt popor barbar?

Sântem într'un gând, și incredințăm pe oronabili întințipătorii ai francezilor, că noi, românii, mult ne-am bucură, când dorința aceasta li s'ar împlini, și ilustrii fii ai Franței ar veni dela Budapesta în provincie și s'ar opri, în drumul lor, și pe la Ioskafalva, la Petris, la Cristiş, la Bracca, la gara din Sălășite și la alte ceci și sute de locuri, și va vadă și să judece, *la fața locului*, ce știu produce urmări tardii ai lui Tututium în progresul lor civilizatoric pentru binele omenirii.

Faptele acestea raportate ar asura și mai mult situația tribunalului European.

E în zădar.

Fruntea lumii nu va admite nici odată, ca o minoritate asupritoare să se instăpânească din nou asupra popoarelor, care alcătuiau și alcătuiesc majoritatea țării asuprite.

Dascăleia română

Evenimentele în vremea din urmă s'au precipitat cu repezală, gândurile noastre ale tuturor au fost absorbite de intruparea idealului național, n'a mai rămas nimăruși nici măcar un moment, să se gândească la dascăleie. Azi unirea tuturor românilor într'un stat e fapt împlinit. România este azi un stat cu hotare mari și cuprinzătoare. — Gândul tuturor poate fi numai unul, ca nu numai hotarele mândrei noastre Români să fie mari, ci și mari și țări să fie și așezămîntele ei, în primul rând școala și instrucția.

Necesitatea impune pentru Ardeal instituirea unui ministeriu de culte și instrucție, care fără îndoială nu va fi format din polițieni, ci din oameni cu pricepere în ale școlii. Acest ministeriu, nădăjduim, și va da în scurtă vreme îndrumările de lipsă și de ordin general, instrucțiuni cari vor lua în considerare toate școlile noastre fără deosebire de caracter. Și vor trebui date aceste instrucțiuni cât mai repede. Azi majoritatea școlilor noastre nu funcționează. Timpul cere fapte, în aceste zile de tranziție organizării nouă răsare cu din păământ, cu atât mai vârtos vor trebui așezate pe temelii țări cele vechi, decât se de lipse chiar transformate. Ministeriul nou va avea datoria să organizeze pe bază națională în primul rând școlile școlare de stat, atât elementare cât și medii, va trebui să organizeze instrucțiunea fetitelor atât de neglijată la noi, va trebui să șfle mijloace de lipsă pentru completarea dascălilor și profesorilor, să intre în pertractări cu bisericile noastre, în ce privește introducerea unui program unitar de studii, cel puțin în anumite materii ca: geografia, istoria, științele naturale, limba română, limbile străine ș. a. Să ia apoi măsurile de lipsă pentru redeschiderea imediată a tuturor școlilor noastre. Afară de aceasta vor mai fi o mulțime de alte chestiuni. Chiar la început va trebui să

lupte cu multe greutăți, până se va putea așeza pe temelii urdărate în susi ministeriul. Problemele de deslețat vor fi atât de numeroase și va fi, încă, în nesemnă necesar ca toți să-și stăm întruțiator.

În instrucțiuni vor fi multe greșeli, eventual înlocuite cu altele, vor fi multe locuri cari vor trebui completate, vor fi poate altele chiar păgubitoare intereselor instrucțiunii. Și când e vorba de instrucție, desigur și o problemă de caracter general, totuși trebuie ca în primul rând să preucure pe adevărații reprezentanți ai ei, pe dascăli și profesorii noștri. Să-și spuie în primul rând ei cuvântul, deocamdată în presă.

Să întrebueze dascălii noștri toate ocaziile, la întâlnirile întâmplătoare, să se ia măsurile de lipsă pentru convocarea conferențelor învățătoarești, să se puie școlile noastre superioare în legătură directă unele cu altele, să se facă peste tot locul unde sânt dascăli — și trebuie să-și aflăm chiar de pe acum pretindinți — ca chestiunea instrucțiunii să nu fie pierdută din vedere, să se lămurască tot mai mult, ca atunci când ne vom întâlni la sfatul mare al tuturor: *la congresul tuturor învățătorilor și profesorilor români*, să venim lămurii și conșii, să ne putem spune cuvântul hotărâtor, care va trebui să fie apoi ascultat de toți cei competenți. — Congresul tuturor învățătorilor și profesorilor români, iată dorința tuturor! Cei mai mulți am dori să se poată ținea chiar mâine, căci sânt chestiuni multe și arzătoare de lămurit, dar și până atunci să nu stăm cu mâinile încrucișate, privind în zare către noul minister român de instrucție, care abia de aici înainte se va forma, ci la lucru, la muncă!

Învățământul nu-i permis să suferie nici chiar în aceste vremuri pline de evenimente înălțătoare, ba chiar mai mult ca oricare altă instituție școala trebuie să-și ia porțea sa din preferențele viitoare. — Școlile străine funcționează în cea mai mare parte. Sașii, un popor cu o cultură mult mai superioară culturii noastre, și-au redeschis aproape toate școlile, iar lecțiile continuă cu un zel și mai mare ca până acum. Nu uita, dascăl român, că de acum locul tău e iarăși la catedră; nu ținele după mării, vei fi peste tot locul unde binele patriei te va chema, iar acum te chiamă la catedră. Incepți iar munca ta tăcută, dar binefăcătoare. Păzește-te de politicianism de pe acum: azi nu lăvem, dar în viitor îl vom avea. Cu atât mai bine de întreaga noastră tagmă, dacă viitorul ne va afla în înțeați într'un singur gând: al muncii, în primul rând al muncii din școală; nu uita, că afară de școală vom avea ca și în trecut același rol al luminării păturilor noastre de jos, nu să ne amestecăm în sprijinirea intereselor străine de înalta instituție ce o reprezentăm: școala.

Caci încheșarea noastră numai așa va fi statornică, dacă se va face în numele muncii. — Vme iarna! În multe părți cursurile pentru analfabete vor putea fi redeschise. Azi sântem liberi. Putem începe la muncă dar, căci numai în numele ei vom putea la rândul nostru și cere. — În primul rând noi sântem chemați să facem din România o *Românie mare* înlăuntrul și în afară.

S. Oprea.

Vin Dorobanții

Tropele românești sunt la Hașfalău și înaintea pe Târnava în jos.

Ziua de bucurie la Paris

Armistițiul — O mare de drapeluri. — Cântecul național: Marsizea — Multimea pe bulevarde. — La operă. — Acru distins al sărbării pariziene.

Correspondențul din Paris al unui ziar elvețian descrie impresiunea făcută de câștigarea armistițiului asupra locuitorilor din capitala Franței.

Ziua de 11 Noembrie 1918, — scrie correspondențul, — va străluci în calendarul internațional ca sărbătoare a liberării poporului. Trez să se vadă! Într-o țară purtătoare de război, ca și poți înțelege bucuria întruțiator. *Am legat armistițiul!*

Pe fronturi — mirare — ziua aceasta importantă a trecut destul de liniștit. Numai așiori să-și dovedească multă simțăminte, și în veselia momentului și-au descărcat grătele de luminat.

Vestea armistițiului a fost salutăată în Paris cu lovituri de tun și tras de clopote. În timp de două ceasuri s'au împodobit cu drapete toate clădirile. În câteva clipe masele și-au dedăscit toate flămarile, fără deosebire, ca și erau franceze sau engleze, americane, italiene, române, belgiene sau sârbești.

Pe toate casele Parisului fălăiau steagurile în vântul de Noembrie. Numai teagurile rusești nu s'au arborat. Nu eră nărușă nici un steag de țară străină. Bucuria lucea pe toate fețele, mulțumirea se roștea din toată vorba și din toată mișcarea. Caci ce se fi ales de Franța fără aliații săi de astăzi!

Intocmai ca în primele zile ale mobilizării, masele urășe curgeau pe străzi în sunetele Marsizei.

Trei zile au durat festivitățile, fără nici o intervenire sau poruncă oficială.

Erau foarte mișătoare scenele, cum muncitorii, bărbați și femei, rânjiți și invalizi, băeți și fete, sărbătoreau pe soldații americani, mulțumind aproape fiecareia pentru ajutorul adus.

Pe o bancă ședeau doi soldați orbite. Fetele lor asemneau înouă în bucurie. Arăta aceasta din Noembrie s'au schimbat în sărbătoare învierii. Ca fulgerul s'au înălțat porțile de triumf, pe bulevarde și străzi sclipeau lămpile cu flori, transparente, și ghiandele electrice: Parisul eră atât de luminat, cum n'a mai fost nicodată de patru ani și jumătate. — Zecă poporul, arătând doborâșul Parisului în fața coplașilor, cari acum o zăreau mai întâi în viața lor.

De pe balconul operii cântărețul Chenal întonează *Le jour de gloire est arrivé* din Marsizea. În teatre se intrerap reprezentările, în cafenele și restaurante mișcarea ca în timp de pace, în zile extra-ordinare.

Și, cu toate acestea, Parisul și-a păstrat aerul distins chiar și în ciupele celei mai calde ale sărbătorilor. *Cu năi o vorbă n'a atins dășmanul*, nici un cuvânt de rău nu s'a grăt despre germani, nici chiar în izbucnirile și jamații puternice ale strigățiilor pentru biruința doborâdită; dimpotrivă, fiecare știa să respecte energia, cu care soldatul german și-a aparat țara până în ultimul moment. Fiecare s'a bucurat de învingerea ideii republicane.

Vechiul Paris și-a reluat veselia.

Integritatea...

Nu se recunoaște, din partea Intelegerii, integritatea Ungariei

Dupăce tot se mai vorbește la Budapesta de integritatea Ungariei, eată ce li se telegrafază dela Praga gazetelor budapestane:

La dorința ministrului Benes, se statorose mai pe sus de orice îndoială următoarele:

1. Mihail Kărlolyi a explicat condițiile armistițiului în mod necoresct și fals.
2. Armistițiul n'a recunoscut integritatea Ungariei. La tratative, Kărlolyi n'a fost primit ca reprezentant legal și îndreptățit al Ungariei.
3. Tratatulele valabile și obli-

gatoare, cu raport la fosta Austro-Ungarie, s'au înțiat la Versailles.

4. Aliații au recunoscut statul ceh-slovac; prin urmare integritatea teritorială a Ungariei a încetat după drept și fapt. Incolo, aliații n'a recunoscut până acum nici statul maghiar, și nici guvernul maghiar.

Care va să zică, integritatea Ungariei mai poate să fie obiect de discuție ziaristică cel mult în gazetele — amorosice.

Omagii doamnelor române

Beginei noastre Maria

Exprimăm omagiile noastre respectuoase și adăna noastră admirație M. Sale Beginei Maria, suverana tuturor Românilor.

(ss) Femeile române din Transilvania, Bănăt și Țara ungurească.

În pragul României Mari

Organul de publicitate al sașilor, ziarul sibișorean *Schüssburger Zeitung*, a publicat în al 31-ului număr național dela A. B. a-luia un breș înaintea articolului, datat d-lui Eric Fabritius, judecător I. r.

Articolul, apărut sub titlul «În pragul României Mari», este scris cu o pricepere a năzuințelor românești, nu prea obișnuită în presa complotiilor sași.

D-l Fabritius a mai publicat articole de același fel, și ne place a constata, că părțile sale se depărtăză de tot de ideile desăfurate de un Dr. C. Wolf, Neugeboren și alți mulți frontași săești, spiritori ai tuturor guvernelor de maghiarizare și — pe vremuri — potivnicii ai oricărui apropiert intrer sași și neghiaruri. (Se înțapă de frica maghiarilor, — până și de frații lor germani din Bănăt și Ungaria).

În articolul său mai nou, dușă o întroducere istorică, autorul urmează:

Intocmai cum românii ajuns astăzi, prin conformațiunile politice externe, sânt și azi să țării sășii așa primiseră în urmărită (la 1867) și maghiarii domnia neamărită asupra Ungariei ca dar din mâinile învingătorilor dela Königgrätz. După împărțirea imperiului habsburgic în două state neamăritoare, să plăzmuie legea aceea minărită de țările sășii și de țările a naționalităților. În cinst și omnie a colaborat părinții noștri, sași, la clădirea și desvotarea statului ungar, — ca să ajungă pe urmă jertile credinței false în dreptatea ungurească. Volime întregi șar scrie, când s'ar înșă vrăful de păcături săvârșite de politica maghiarizării. (Se dau câteva interesante dovezi despre lipsa de încredere a ungarilor chiar și față de funcționarii sași, tratați de emeghizatlan).

Așfel — conținut articolul — păzitorii țării au venită dărămătorii acestui stat. Din 63 de comitate vor trece 26 în regatul României, 19 la ceho-slovaci, atele la sârbi, ucraini și germani austriaci, — ungarilor le mai rămân opt, cu capitala Budapesta (Ofenpes). Măne, în 1 Decembrie, o sută de mii de români, reprezentanți ai tuturor păturilor locale de români se vor întruni în valea Mureșului la Alba-Iulia. Resedința principilor ardeleni, bătrânul Blăgărd va fi martorul înălțării ce șgudue adăncuri sufletului într'un popor — din de viați și deșpărtat la ștes de libertate. În fața tribunului istoriei, românii, — cu gândul înțeles că trebuie să-și asigure pentru toate veacurile dreptul naționalității lor, — se defac de Ungaria. Ardealul, înlocuit sub impresia română. Pe clăștul păământ dela Anulom, orașul lui Traian, unde legiuina XIII Gemina și-a ridicat atarele de jertfă, pe locul unde au săngerat eroii libertății, Horia, Cloșca și Crișan, națunea română își proclamă suveranitatea... Capota lui M. hai Voda Viteazul șore cămpa libertății... Vsul unui mare viitor, unirea tuturor românilor, din toate locurile unde răsună accentele românești, într'o patrie comună, se înapășueze în ziua de 1 Decembrie 1918.

Nr. 11128 (290) 2-3

CONCURS

In scopul conferirii de studii și ajutoare pe anul 1919 din fundațiunea «Androniu».

I. Pentru învățării de orice meserie.
II. Pentru so-cali, deveniți atari in decursul anului 1918.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măști, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

Toți pențeniți la ajutoare și stipendii săsă prețua:

1. Extras din matricula botezăților.
2. Atestat dela comună, despre avere proprie ori a părinților;

3. Atestat familial despre familia părinților concurenților ori, fiind el căsătorit despre familia sa, având a se indica în acest atestat: câți prunci minoreni sunt in familie, câți cercetază școala și câți mai sunt la meserie.

Indrăpățiti a petiționa sănt numai Români ortodocși născuți in arhidieceza Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Invățării

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistral)

d) adeverință dela măestrul despre sporul ce l arată in măiestrie, desore diligență și purtarea morală; vidimată de cahitetul sau parohul local.

Contractul trebuie acelu la cerere in original, sau in copie autentică.

II. Sodalii

a) că au terminat anul de învățcel ceace vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor multumitor, ceace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestrul;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferiți.

III. Sodalii cari sunt in condițiuni de a deveni măestrii

a) să aibă certificata dela măestrul;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere in calitate de călă, ceace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverință dela măestrii cari au lucrat;

c) in cerere să arete unloc unde voiește să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetază biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fi scrise și subscrise cu mâna proprie, adresele Consistorului arhidiecezan gr-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1918 st. v.

Cererile inregistrate in regulă și cele intrate după termin nu se vor lua in considerare.

Sibiu, la 4 Noembrie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

◆◆◆◆◆

A apărut și se află de vânzare la Biblioteca arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filanropice.

◆◆◆◆◆

Nr. 607/1918 Prot. (282) 2-3

Concurs

Prin abțicerea învățătorului Traian Mandocă, devenind vacant postul de învățător la școala confesională ori română din Ighisorul-romănesc, protopresbiteratul Agnita, pentru întregirea aceluia se publica concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare in «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. 880 cor. salar fundamental, plătit in rate lunare anticipativ prin repartiție pe popor, restul se va cere dela P. Ven. Consistor.

2. Cuartir natural in edificiul școlai.

3. Relut de grădină 20 cor.

Invățătorul ales e obligat a instrui elevii școlai de toate zilele și de repetiție, a cerceta cu elevii biserica in Duminică și sărbători și a cânta cu ei la sf. liturghie. Ceice vor putea forma cor cu tinerețea adultă, vor fi preferiți și deosebit remunerați.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă rugărele însoțite de documentele cerute de legile in vigoare, oficiul protopresbiteral in Agnita in termenul sus indicat și să se prezinte in biserică spre a face cunoștință cu poporul și a-și arată destoinicia in cântări și tipic.

Agnita, la 31 Octomvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ori, roman al tractului Agnita, in înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean,
protopop.

De vânzare

Un rând de haine bărbățești de salon sănt de vânzare la:

Salamon

2-3 (293) Sibiu, Strada Reisper Nr. 26.

◆◆◆◆◆

In editura Comisiunei administrative a si-pografiar arhidiecezane a apărut :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utronei și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobiile, Polieleu, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetințele ș. a.

Se află in depozit spre vânzare in «Biblioteca Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 550 plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 740, plus porto postal recomandat 100 fileri.

Revânzătorilor li se da 10% rabat.

◆◆◆◆◆

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupăș, Sălășite.

Nr. 16-36.

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupăș

și alți preoți din protopopiatul Sălășitei.

Se află de vânzare la Biblioteca Arhidiecezană in Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

La Biblioteca arhidiecezană din Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca școlărilor

ingrijită de V. Stan, profesor.

- Nr. 1. Legende, de S. Fl. Marian.
2. Epusai.
3. Balade populare, de V. Alecsandri.
4. Din lumea pastilor, legende după S. Fl. Marian.
5. Scenitica română, de V. Alecsandri.
6. Prihorul.
7. Impăratul Rogojina.
8. In noaptea slăni.
9. Tara panilor.
10. Luetele lui Traian cu Dacia, după A. Vlașcu.
11. In Nezar.
12. De Crăciun.

de fiecare număr 10 fil. plus porto postal recomandat 40 fil.

◆◆◆◆◆

La «Biblioteca arhidiecezană» din Sibiu-Nagyszeben se află de vânzare :

Brazde in ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Ciocrianu.

Prețul unui exemplar 6 Coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.

◆◆◆◆◆

A apărut și se află de vânzare la Biblioteca Arhidiecezană,

din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Coșca.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

◆◆◆◆◆

A apărut și se găsește de vânzare la Biblioteca Arhidiecezană in Sibiu-Nagyszeben:

Calendarul arhidiecezan pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce îți scrii. *Versuri de aștăzi*: Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Departe. De-acasă. Ce mai e pe-acasă? Cătești. *Vorba românilui*, zicător din popor. Cum să citim? *Din scrierile celor dispărați*: Rugămintea din urmă. *Mama rânilor*. Bunica. «Țara păra». *Erosi na mor*: Sublocotenentul Nicolae Brote. Medicul Dr. Nicolae Aron. Sorin Barcianu. *Smoc și doritoare*: Faraonul bucatar. Fata de om bogat și bobul de mazăre. Impărat și dervis. Un cârciumar de atâdată. Cu musca pe căciula. Primejdie săsă treabă. Slujba de noapte. *Pentru economi*: Să învățăm dela străini. Clădirea grajdurilor. Griji de gaitiv. *P-tangle (par-dase)*. Cum se păstrează cartofii. Culesul de poame. Poamele vermorease. *Fel de fel*: Vreme d'apoi. Bile de soare. Oftea sau tuberculoza. Bani răspândesc boale. Obicei rău. Ingrijirea nervilor. Despre lunatic. Călătorie pe jos. Alcoolul și răboșul. Apăs de grija milioanei. Despre Cătră mame. Copilul nu trebuie legănat. Turul despărțeniei. «Sărut mâna!». Oțet bun de căsă. Păstrarea merelor. Pornurile căsătoriei. *Scântei*.

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobi și cu patru ilustrații: George Coșbu, Sublocotenentul Nicolae Brote, Dr. Nicolae Aron și Sorin Barcianu. — In celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zile și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitoare, tarfele nouă de poșta și de timbre, însemnarea țărâurilor, aranjate după alfabet și lună. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depozitul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanchete și țoane.

Calendarul s'a tipărit in două ediții: o ediție cu «Șematișul» bisericilor ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu «Evidență» pentru oficii protopresbiterale, parohiale, cateheși și învățători, și o altă ediție, populară, fără șematiș. Șematișul se vinde și in broșură separat, cu 1 Cor., plus portpostal 20 fil. Alăt librărilor, cât și particularilor, pentru desfăcarea peste 10 exempl. se da rabat.

Prețul: { Ediția cu Șematiș 4 Coroane plus portpostal 20 fileri.

„ fără „ 2 Cor. 50 fil. „ 20

: : Cu trimitere recomandată portpostal 40 fileri. : :

In editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu-Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sântilor Apostoli.

Tipărit in zilele Preaînălțatului Împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea înalt Preaînălțatului Donn Vasile, Arhiepiscop al bisericilor ortodoxe române din Transilvania și Mitropoli al Românilor de religiuina greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Măiestrii Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15— plus porto postal K 3—

Legătură imitație de piele K 20— plus porto postal K 3—.

Revânzătorilor li se da 10% rabat.

◆◆◆◆◆

La «Biblioteca Arhidiecezană» din Sibiu-Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română in Sibiu.

◆◆◆◆◆

Istoricul zidirii (1857-1906)

de

Dr. Ilarion Pușcaru,

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrații și 3 fașimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

◆◆◆◆◆

La «Biblioteca Arhidiecezană» in Sibiu-Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetăii la congresul învățătorilor gr-ort. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.